

Monumentnummer*: 516482

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 05 maart 2001
Kadaster deel/nr 82741/43

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Leeuwarden		Leeuwarden		Fryslân			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Ayttasteeg	1			8911 CD	Leeuwarden		
Wirdumerdijk	31			8911 CC	Leeuwarden		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Leeuwarden	B				3815		

Omschrijving**

Inleiding

WINKELPAND MET BOVENWONING, in 1874 geheel nieuw gebouwd in Eclectische stijl naar ontwerp van architect Jurjen Bruns, omstreeks 1905 voorzien van een nieuwe pui in Vernieuwingsstijl.

Beschrijving Inleiding

Aan de Wirdumerdijk zijn de meeste panden in de laatste tientallen jaren van de negentiende eeuw vernieuwd tot winkelpanden in meestal eenvoudige Eclectische stijl, waarvan nummer 31 wel een van de meest decoratieve is. Met uitzondering van het aan de linkerzijde gelegen pand bezit geen van deze winkelpanden de oorspronkelijke pui meer; het betreffende pand evenmin. In 1904 vestigde slagerij Kessler zich in het pand en toen zal de pui het karakteristieke geglazuurde uiterlijk hebben gekregen die kenmerkend is voor slagerijen, vis- en zuivelwinkels. Net als de voormalige slagerij Breedstraat 44, eveneens in 1904 gebouwd, kan de verbouw van deze winkel toegeschreven worden aan Hero of Zijtze Siewert Feddema. In 1934 heeft deze winkel nog een interne verbouwing ondergaan - onder architectuur van Nieuwland en Van der Vegte aan de Schrans bij Leeuwarden - waarbij op de hoek een automatiek kwam, in het voorste gedeelte de afdeling fijne vleeswaren en achter de slagerij. Na de Tweede Wereldoorlog is er een vishandel in

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gevestigd geweest; thans is het een tijdschriftenwinkel.

EXTERIEUR: Op de hoek van de Aytasteeg gelegen pand, in 1874 geheel nieuw gebouwd; grondplan aan achter- en zijkanten rechthoekig met scheve, in de rooilijn staande voorgevel. Drie volledige bouwlagen hoog met een afgeknotte schildkap. Voorgevel drie raamvakken breed en zijgevel zes nissen en vensters diep. De verdiepingen gemetseld van bruine mangaansteen. Tussen tweede en derde bouwlaag een gecombineerde cordon- en onderdorpellijst. Kroonlijst met paneelvakken tussen gepaarde, met acanthus-ornament versierde consoles die de geprofileerde goot met op de hoeken vergaarbakken ondersteunen. Op de zijgevel een eenvoudig afgelijste goot. Getoogd gesloten schuifvensters op doorlopende onderdorpels en om de bovenlichten zware, geprofileerde, gekoppelde 'wenkbrauwen' van pleister met guirlandes en kuifstukken. De nissen en vensters in de zijgevel zijn rechtgesloten, de nissen voorzien van rustiek stucwerk. Afgeknot en aan de bovenzijde afgelijst schilddak met geglazuurde platte Friese pannen. Op het voorschild een eenvoudig omlijste, licht getoogde dakkapel. Op de zijgevel een voor het dak uitgemetseld element met hijsstang. Pui in horizontale banen gemetseld van wit en groen geglazuurde baksteen, in de dagkanten met een kraalprofiel, op een geprofileerd hardstenen basement. Oorspronkelijk bestond de pui uit een hoekportiek binnen smalle en hoge rondbogen en aan voor- en zijkant brede korfbogige etalage-openingen. De fronten zijn nog oorspronkelijk, doch de invullingen van deze openingen zijn door functiewijzigingen diverse malen veranderd.

INTERIEUR: Op de beganegrond zijn geen oorspronkelijke interieurs of onderdelen meer aanwezig. De verdiepingen zijn horizontaal in drie appartementen gesplitst. Oorspronkelijke steektrap met leuning en gietijzeren balusters van de eerste naar de tweede laag; trappen met kwarten naar derde en vierde laag eveneens met originele leuning en gietijzeren ballusters. Op de tweede laag oorspronkelijke voorsalon met omlijste vensters, marmeren schouw, gepleisterde schoorsteenmantel en een plafond van sierpleister; de overige ruimten nieuw betimmerd. Op de derde laag eenzelfde voorsalon, maar het plafond met gipsplaten bekleed; alkoof uitgebroken, maar nog herkenbaar; de achtersalon met eenvoudige marmeren schouw en schoorsteenmantel met hoekpilasters van sierpleister. De vierde laag is in de oorspronkelijke kap geheel ingericht tot appartement.

WAARDERING

Winkelpand met bovenwoning van algemeen architectuurhistorisch, cultuurhistorisch en stedenbouwkundig belang vanwege

- de uitwendig gave en stijlzuiver Eclectische stijl van de bovenbouw en de nagenoeg gave kenmerkende pui in Vernieuwingsstijl;
- de karakteristieke verglaasde pui als uitdrukking van hygiëne voor het oorspronkelijk daar gevestigde slagersbedrijf;
- Vanwege de ligging in een ensemble van winkelpanden, waarvan de bovenbouw veelal in Eclectische stijl is en dit pand qua decoratie een hoogtepunt vormt.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen	Handel en kantoor	
Woningen en woningbouwcomplexen	Werk-woonhuis	Winkelwoning
Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen	Winkel (G)	Slagerswinkel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument